Visi minėti radiniai rodo, kad piliakalnyje buvo gyvenama visą I tūkstantmetį prieš m.e. ir pirmaisiais m.e. amžiais. Žeminėje aptiktas visai kitas radinių komplektas. Čia su žalvariniais ir geležiniais dirbiniais rasta keramika grublėtu, gnaibytu paviršiumi. Remiantis radiniais, Sokiškių piliakalnio vėliausias etapas datuotinas III-V m.e.a.

Albertas Lisanka

VILNIAUS GEDIMINO PILIES KALNO TYRINĖJIMAI 1982 M.

Gedimino pilies kalne yra numatyti pilies liekanų konservavimo ir kalno tvarkymo darbai, todėl būsimo statybinių medžiagų keltuvo vietoje PKI kalno aikštelės ŠV dalyje 1982 m. ištyrė apie 90 m^2 plotą. Gedimino kalnas plačiau buvo tyrinėtas ir anksčiau. 1938 m. jį kasinėjo Varšuvos universiteto doc. A. Ketlinska, o 1940 m. - Vilniaus miesto muziejus (vad. B. ir V. Holubovičiai). Tuomet buvo ištirtas daugiau kaip 100 m^2 plotas, aikštelės Š pakraštyje aptiktas iki 6 m storio kultūrinis sluoksnis, surinkta nemažai V-XVIII a. archeologinių radinių.

1982 m. archeologinių tyrinėjimų metu aptiktas iki 3,6 m storio kultūrinis sluoksnis, kuris sąlyginai chronologiniu atžvilgiu buvo suskirstytas į atskirus horizontus.

Viršutinis kultūrinio sluoksnio horizontas labai suardytas įvairių aikštelės tvarkymo bei kitų žemės darbų. Šiame horizonte aptiktos mūrinės gynybinės sienos liekanos, rasta daugiausia XVI-XVIII a. žiestos keramikos.

Žemiau esančiame horizonte surinkti tokie archeologiniai radiniai: įmoviniai ir įtveriamieji geležiniai arbaletinių ir lankinių strėlių antgaliai, kauliniai dirbiniai ir jų dalys, šife-

rinis verpstelis, stiklinės apyrankės dalis, Prahos grašiai, žiestų puodų, puoštų horizontaliomis banguotomis ir lygiagrečiomis linijomis, šukės ir kt. Jie leidžia šį horizontą datuoti XIV-XV a. Dar giliau esantis kultūrinio sluoksnio horizontas datuotinas XI - XIII a. Tokią išvadą leidžia daryti jame surinkta archeologinė medžiaga: žiesta neryškiai profiliuota, puošta horizontaliomis lygiagrečiomis linijomis keramika. Čia aptikta daugiausia medinės statybos pėdsakų.

Po šiuo esančiame horizonte rasta lipdytinė grublėtu paviršiumi keramika datuojama I m.e. tūkst. Jam taip pat priklauso ir kalno šlaite aptiktos dar be kalkių skiedinio statytos gynybinės sienos liekanos.

Apatiniame kultūrinio sluoksnio horizonte rasta primityvių keturkampių stulpinės konstrukcijos pastatų pėdsakų. Jų sienos buvo iš vertikaliai į žemę įkaltų 4-10 cm storio kuolų ir greičiausiai išpintos šakomis bei apkrėstos moliu. Gyvenamieji būstai buvo su atviraisiais 15-20 cm gylio, 30-40 cm skersmens židiniais. Šiame sluoksnyje rasta pilko akmens kirvukų dalių ir lipdytinės brūkšniuotos keramikos. Visa tai leidžia šį kultūrinio sluoksnio horizontą datuoti I tūkst. prieš m.e.

Albertas Lisanka

VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES ARSENALO TERITORIJOS TYRINĖJIMAI

Restauruojant Vilniaus Žemutinės pilies senąjį arsenalą, jo teritorijoje buvo tęsiami ir archeologiniai tyrinėjimai. Archeologinius tyrimus atliko PKI. 1982 m. buvo kasinėjama pastato viduje, PV jo krašte, būsimos šiluminės trasos vietoje. Buvo ištirtas apie 135 m^2 plotas, aptiktas vietomis iki 7,5 m storio kul-